

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038
@overijssel.nl
Zaaknummer 5663728

Landschap Overijssel
De heer
Poppenallee 39
7722 KW DALFSEN

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
31.03.2020	2020/0065885	4	20 december 2019	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer ,

U heeft een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 20 december 2019² ontvangen. De aanvraag betreft het verwijderen van rododendrons in het Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing³ van het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op het verwijderen van rododendrons in het oostelijke gedeelte van het Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied, nabij buurtschap Beerze aan de noordzijde van het Beerzerveld, ten oosten van de Beerzerhooiweg en ten zuiden van de spoorlijn (zie: bijlage 3, ligging plangebied).

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften:

- Figuur 1.1 en bijlagen 1 en 2 uit het rapport 'Activiteitenplan dassenburcht Beerzerveld', van 19 december 2019.

Deze ontheffing is geldig vanaf 1 juli 2020 tot en met 1 december 2026. Wij hebben de termijn van de ontheffing verlengd, zodat geborgd kan worden dat de aanplant van een bosstrook kan aanslaan. Het verwijderen van rododendrons moet plaatsvinden voor 1 december 2020.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb.

² EDO-kenmerk 2019/0412019.

³ Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb.

⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵. De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen en projectontwikkeling	€ 2.948,00
Totaal leges		€ 2.948,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-000350 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften bij het besluit
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Ligging plangebied
Bijlage 4	Ligging dassenburchten in en buiten plangebied

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen;
- Ecogroen B.V., de [REDACTED] Zuiderzeelaan 53 in Zwolle.

⁵ Belastingverordening Overijssel. Te raadplegen via:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de Rechtbank Overijssel dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit 2020/0065885. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking 2020/0065885.Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit – voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moeten worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

5. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de das. De voortplantingsperiode loopt globaal van december tot en met juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De werkzaamheden dienen in de meest gunstige periode te worden uitgevoerd.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Dit betekent dat u het rooien van de rododendrons in de periode van september tot en met november, behalve tijdens de vorstperiodes, uitvoert. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de das.

6. Om de alternatieve burchtlocatie (zoals weergegeven in bijlage 4 van dit besluit) aantrekkelijker te maken voor de dassen moet u een aantal ingangen in de zomerperiode van 2020 met een hark uitkrabben. Bladeren en takken die de ingangen blokkeren worden verwijderd en de zanduitstorting voor de ingang wordt lichtjes met een hark opgeschoond.
7. Indien nodig, en op advies van de Stichting Das en Vecht, kunt u rondom de alternatieve burcht dassen bijvoeren met bijvoorbeeld mais en banaan. Dit om deze locatie nog aantrekkelijker te maken voor dassen.
8. Eind juli 2020 plaatst u een tijdelijk raster rondom de kraamburcht (weergegeven in bijlage 4 van dit besluit). In dit raster worden terugvalkleppen aangebracht. In eerste instantie worden deze terugvalkleppen nog niet op scherp gezet, zodat de dassen nog wel heen en terug kunnen.
9. Om de dassen te stimuleren om de kraamburcht vrijwillig te verlaten, worden op aangeven van de Stichting Das en Vecht, na het plaatsen van het tijdelijk raster, enkele kleinere ingangen van de kraamburcht voor 2/3 deel door u dichtgeschoven met grond.
10. Vanaf 1 september 2020 worden de terugvalkleppen in de rasters rondom de kraamburcht op scherp gezet.
11. In de week direct volgend op het moment van het op scherp zetten van de terugvalkleppen wordt door u gemonitord op nieuwe activiteit van dassen (sporen- en/of cameravalonderzoek) en beoordeeld of alle dassen de kraamburcht hebben verlaten. Deze monitoring vindt plaats in overleg met Stichting Das en Vecht. Wanneer geconcludeerd wordt dat de kraamburcht volledig is verlaten, kunt u starten met het rooien van de rododendrons.
12. Uiterlijk 30 november 2020 moet u parallel aan de Beerzerhooiweg een strook bosplantsoen aanplanten tussen deze weg en de kraamburcht. Het betreft een 10 meter brede strook bosplantsoen bestaande uit een combinatie van vuilboom, lijsterbes en grove den. Aanvullend moet de aanplant in een 1,5 bij 1,5 meter plantverband aangebracht worden. Het bosplantsoen met deze combinatie van soorten moet ervoor zorgen dat op korte termijn voldoende dekking aanwezig is om verstoring vanaf de openbare weg te minimaliseren. U moet het bosplantsoen inplanten voorafgaand of gedurende de uitvoering van de kap- en rooiwerkzaamheden aan de rododendrons. Indien op de plantlocatie ook rododendrons groeien, dient de aanplant van het bosplantsoen direct na het verwijderen van de rododendrons plaats te vinden.
13. Bij het verwijderen van de rododendrons worden de dassenburcht/tunnels/ingangen zo veel mogelijk in tact gehouden en wordt directe schade aan de burcht en de bodem zoveel mogelijk voorkomen. Een ecologisch deskundige op het gebied van dassen moet betrokken worden bij de uitvoering van deze werkzaamheden, zodat met diens eventuele aanwijzingen een zo zorgvuldig mogelijke handelswijze betracht wordt.
14. U dient het verwijderen van de rododendrons zoveel mogelijk aaneengesloten en in dezelfde werkgang uit te voeren.
15. Na afronding van de rooiwerkzaamheden wordt het raster verwijderd, waarna het voor de dassen ook weer mogelijk wordt om deze locatie op te zoeken. Het raster moet voor 1 december 2020 weer verwijderd zijn.

Overige zaken

16. De werkzaamheden voert uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de das.

17. U moet een ecologisch logboek (laten) bijhouden, bijvoorbeeld door de adviserend ecooloog. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Duidelijk moet worden dat dassen de kraamburcht verlaten hebben voordat gestart wordt met kapwerkzaamheden, dat de rasters en terugslagkleppen deugdelijk zijn geplaatst en functioneren, dat oplossingen zijn genomen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie en op verzoek van de handhaver te worden getoond.

BIJLAGE 2 – OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
	A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	8
	A1.2 Doelstelling van het project	8
	A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
	A1.4 Periode	8
	A1.5 Onderliggende documenten	8
	A1.6 Aanvullende gegevens	8
A2	Bevoegdheid	8
	A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A3	Procedure	8
	A3.1 Overeenstemming andere provincie	9
	A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	9
A4	Toetsingskader soorten	9
	A4.1 Wettelijke regels	9
	A4.2 Provinciaal beleid	9
	A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	9
	A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	9
B	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
B1	Inhoudelijke beoordeling	10
	B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
	B1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	10
	B1.3 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
	B1.4 Wettelijk belang van het project	12
	B1.6 Toetsing aan overige vereisten	12
	B1.7 Eindconclusie toetsing	13
	B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden	13
C	Slotconclusie	13

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied bestaat uit een bosgebied, zoals weergegeven in bijlage 3 van dit besluit. Dit plangebied ligt in het oostelijke gedeelte van Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied, nabij buurtschap Beerze aan de noordzijde van het Beerzerveld, ten oosten van de Beerzerhooiweg en ten zuiden van de spoorlijn.

In overleg met de provincie Overijssel neemt Landschap Overijssel tot midden 2021 diverse Natura 2000-herstelmaatregelen. In de eerste beheerperiode 2016-2021 worden (herstel)maatregelen uitgevoerd in deelgebied Beerze, onderdeel van Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden Reggegebied. Maatregelen zijn nodig om de natuurdoelen voor dit gebied voor stikstofgevoelige natuur veilig te stellen. Onderdeel van het totale maatregelenpakket betreft het verwijderen van rododendrons in het Beerzerveld. Ook binnen het plangebied worden rododendrons verwijderd.

Het verwijderen van rododendrons in het plangebied is gepland vanaf september 2020 tot 1 december 2020.

A1.2 Doelstelling van het project

Het verwijderen van rododendrons is onderdeel van Natura 2000-natuurherstelmaatregel M13 'omvormen van bos naar heide'. De maatregel is opgenomen in het beheerplan (RVO 2017). Het verwijderen van rododendrons draagt bij aan de versterking en uitbreiding van kwalificerende habitattypen als Stuifzandheide met Struikhei, Zandverstuivingen, Jeneverbesstruwelen, Vochtige heide, Pioniervegetaties met snavelbiezen en Herstellend Hoogveen.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁷.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 juli 2020 tot en met 1 december 2020.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag is het volgende document toegezonden:

- Rapport 'Activiteitenplan dassenburcht Beerzerveld', van 19 december 2019.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 20 december 2019 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

⁷ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb.

⁸ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹¹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹² (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

B TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de das bij onze toetsing.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan dassenburcht Beerzerveld'¹³ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Raadpleging van beschikbare bronnen (NDFF, Landschap Overijssel en Stichting Das en Vecht);
- Veldbezoeken op 12 september 2017 en 1 november 2017 door twee medewerkers van Ecogroen, gericht op (mogelijk) voorkomende soorten, waaronder dassen;
- Een aanvullend veldbezoek op 21 oktober 2019 gericht op de das binnen het plangebied en de omgeving daarvan, door Ecogroen en Stichting Das en Vecht.

Binnen het Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden Reggegebied zijn op meerdere locaties verblijfplaatsen van de das bekend en aangetroffen (zie bijlage 4). Daarnaast wordt het gehele Natura 2000-gebied en de omgeving gebruikt als foerageergebied door diverse dassenfamilies. Stichting Das en Vecht voert driemaal per jaar monitoring uit naar de dassen in Beerze. De stichting brengt daarbij in kaart of een burcht in gebruik is en of het waarschijnlijk is dat deze als voortplantingsplek wordt gebruikt.

Binnen het plangebied is een kraamburcht aanwezig. Op basis van een mondelinge mededeling van de Stichting Das en Vecht staat vast dat een dassenfamilie in het voorjaar van 2019 deze dassenburcht in gebruik heeft genomen als kraamburcht. In het voorjaar van 2019 zijn sporen aangetroffen in de vorm van verslept nestmateriaal, verse graafsporen en mestputjes.

Tijdens het aanvullende veldbezoek in 2019 is de directe omgeving van de kraamburcht opnieuw bezocht. Op circa 250 meter ten noorden van de kraamburcht ligt een burcht (bestaande uit 4 pijpen) die toen niet in gebruik was door dassen (zie bijlage 4). De burcht bevindt zich binnen het verwachte, huidige territorium. Ook deze onbewoonde burcht wordt drie maal per jaar gemonitord door de Stichting Das en Vecht. Deze burcht is de afgelopen jaren (vanaf rond 2016) niet meer als kraamburcht in gebruik geweest. Wel weten de dassen de locatie goed te vinden, wat blijkt uit hier aangetroffen sporen (o.a. mestputjes, wissels en oude en verse graafsporen).

Voornamelijk de bossen, heide en veenvegetaties ten zuiden (Beerzerveld) van de spoorlijn Ommen – Hardenberg vormen belangrijk foerageergebied voor de dassen uit de kraamburcht binnen het plangebied. Daarnaast wordt het kleinschalige landschap met graslanden en houtsingels in de directe omgeving van het Beerzerveld gebruikt als foerageergebied. Dat de aanwezige dassen voornamelijk het Beerzerveld als foerageergebied gebruiken wordt verder bevestigd door de vele aanwezige wissels in zuidelijke richting. Het gehele foerageergebied (Beerzerveld) is goed bereikbaar voor de dassenfamilie door het ontbreken van onoverkoombare barrières en de aanwezigheid van een in gebruik zijnde dassentunnel onder de Beerzerhooiweg door.

Door gebruik te maken van bekende gegevens van Landschap Overijssel en Stichting Das en Vecht en door gerichte onderzoeken in 2017 en 2019 is de aanwezigheid van de das en het landschapsgebruik door de das voldoende in beeld gebracht.

B1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Onder circa 75% van de rododendrons zitten (vlucht)pijpen die met elkaar in verbinding staan. Door het rooien van deze rododendrons is het zeer waarschijnlijk dat de aanwezige dassen de kraamburcht (tijdelijk) verlaten. Daarnaast zorgt het rooien van de rododendrons mogelijk voor (beperkte) schade op het ondergrondse gangenstelsel. Om schade te minimaliseren wordt een nabij liggende dassenburcht aantrekkelijker gemaakt, zodat de dassenfamilie kan uitwijken naar deze burcht voor en tijdens de werkzaamheden op de kraamburcht.

Aantasting van essentieel foerageergebied is niet aan de orde, omdat het gehele Natura 2000-gebied ten zuiden van de spoorlijn (Beerzerveld) onaangetast blijft. Ook wordt aantasting van de migratiemogelijkheden van dassen uitgesloten. Bestaande wissels blijven namelijk gehandhaafd.

¹³ Hoofdstuk 3.

Verbeteren alternatieve burchtlocatie

Doordat een alternatieve vrije burchtlocatie op korte afstand (250 meter) van de kraamburcht beschikbaar is, zijn op korte termijn voldoende uitwijkmogelijkheden voorhanden. Deze incidenteel gebruikte burcht vormt een goede uitwijkmogelijkheid, waarbij de dassen hetzelfde territorium en foerageergebied (Beerzerveld) kunnen blijven gebruiken. Om die reden is het niet nodig een kunstmatige burcht te realiseren. Wel wordt de alternatieve burcht aantrekkelijker gemaakt.

Een aantal ingangen wordt in de zomerperiode van 2020 met een hark uitgekrabd, waardoor de hollen beter toegankelijk worden. Bladeren en takken die de ingangen blokkeren worden verwijderd en de zanduitstorting voor de ingang wordt lichtjes met een hark opgeschoond.

In overleg met de Stichting Das en Vecht kan besloten worden om de locatie verder aantrekkelijk te maken door in een korte periode in de zomer van 2020 rondom deze burcht de das bij te voeren met bijvoorbeeld mais en banaan. Op deze wijze wordt het voor de dassen aantrekkelijker om de alternatieve burcht vaker te bezoeken. Bovendien wordt de kraamburcht op lange termijn weer beschikbaar als burchtlocatie voor de dassen. Na voltooiing van de rooiwerkzaamheden mogen zich namelijk weer nieuwe struweelvormers (geen rododendron) ontwikkelen op en rond de burcht.

De enige openbare weg grenzend aan het plangebied betreft de Beerzerhooiweg. Toegang voor particulieren tot het bos en het Beerzerveld aan de oostzijde van de Beerzerhooiweg ter hoogte van de kraamburcht is niet toegestaan. Om eventueel optredende verstoring vanaf de Beerzerhooiweg als gevolg van een meer open ondergroei te minimaliseren wordt parallel aan de Beerzerhooiweg een strook bosplantsoen aangeplant. Specifiek betreft het een 10 meter brede strook bosplantsoen bestaande uit een combinatie van vuilboom, lijsterbes en grove den. Het bosplantsoen met deze combinatie van soorten zorgen op korte termijn voor voldoende dekking om verstoring vanaf de openbare weg te minimaliseren.

Ongeschikt maken kraamburcht

Om ervoor te zorgen dat de dassen uit eigen beweging de kraamburcht verlaten, wordt eind juli 2020 een tijdelijk raster rondom de burcht geplaatst. In het raster worden terugvalkleppen aangebracht. De terugvalkleppen zorgen (nadat ze op scherp zijn gezet) ervoor dat dassen het uitgerasterde deel wel kunnen verlaten,, maar niet meer kunnen terugkeren. In eerste instantie worden deze terugvalkleppen nog niet op scherp gezet, zodat de dassen nog wel heen en terug kunnen. Het plaatsen van het raster is tevens een eerste verstoringbron die er mogelijk al toe leidt dat de dassen de burcht vrijwillig verlaten en op zoek gaan naar de alternatieve locatie. Om de dassenfamilie extra te stimuleren om de burcht vrijwillig te verlaten, worden -op aangeven van de ecologische deskundige na het plaatsen van het raster- ook enkele kleinere ingangen van de burcht voor 2/3 deel dichtgeschoven met grond. Dit vergroot de kans dat de dassen op zoek gaan naar de alternatieve locatie.

In september 2020 worden de terugvalkleppen in de rasters op scherp gezet. Vanaf dat moment kunnen de dassen niet langer terugkeren nadat ze de burcht verlaten hebben. In de week volgend op het scherpstellen van de terugvalkleppen wordt gemonitord op nieuwe activiteit van dassen (sporenonderzoek) of alle dassen de burcht verlaten hebben. Eventueel kan daarbij ook gebruik worden gemaakt van cameravallen. Deze monitoring vindt plaats in overleg met Stichting Das en Vecht. Wanneer geconcludeerd wordt dat de burcht volledig verlaten is, kan gestart worden met het rooien van de rododendrons.

Zorgvuldig handelen met betrekking tot het verwijderen van rododendrons

Bij het verwijderen van de rododendrons worden de kraamburcht/tunnels zo veel mogelijk in tact gehouden. Het verwijderen van de rododendrons dient zoveel mogelijk aaneengesloten en in dezelfde werkgang te gebeuren. Na afronding van de rooiwerkzaamheden wordt het raster verwijderd, waarna het voor de dassen ook weer mogelijk wordt om deze locatie op te zoeken.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september tot en met november 2020. Dat is buiten de voortplantingsperiode van de das. Ook worden geen werkzaamheden uitgevoerd in vorstperiodes, omdat dassen dan extra kwetsbaar zijn.

De bovenstaande mitigerende maatregelen zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de das zoveel mogelijk geminimaliseerd. Aanvullend nemen wij als voorschrift op dat een dassendeskundige (bijvoorbeeld van Stichting Das en Vecht) betrokken wordt tijdens de uitvoering van werkzaamheden (voor het verwijderen van rododendrons) op en rond de kraamburcht. Doel van deze begeleiding is het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van directe schade aan de kraamburcht en de bodem. De aanplant van de 10 meter brede groenstrook moet aanvullend plaatsvinden voorafgaand of uiterlijk gedurende de uitvoering van de kap- en rooiwerkzaamheden aan de rododendrons. Aanvullend moet de aanplant in een 1,5 bij 1,5 meter plantverband aangebracht worden.

Wij hebben de ontheffingstermijn met 6 jaar verlengd, zodat wij kunnen borgen dat de aanplant kan aanslaan, dan wel dan uitval opnieuw aangeplant kan worden (indien daar sprake van is).

Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat de dassenfamilie gebruik kan maken van een alternatieve, nabij liggende, burcht. Bovendien wordt op de lange termijn de huidige kraamburcht weer beschikbaar voor de dassen.

Conclusie toetsing

Door het uitvoeren van kapwerkzaamheden op een kraamburcht van de das, wordt een vaste voortplantingsplaats fysiek beschadigd en vernield. Omdat de kraamburcht tijdelijk wordt uitgerasterd is ook sprake van het indirect beschadigen en vernielen van de vaste voortplantingsplaats.

In de volgende paragrafen toetsen wij of de ontheffing op basis van de wet verleend kan worden.

B1.3 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Voor het beheerplan (RVO 2017) is onderzocht waar welke instandhoudingsmaatregelen nodig zijn in en rond Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied. De locaties waar herstelmaatregelen moeten plaatsvinden zijn niet willekeurig gekozen, maar afgestemd op potenties en noodzaak voor herstel van natuurwaarden. Alternatieve locaties zijn zodoende niet aan de orde.

Niets doen is geen optie, want de instandhoudingsmaatregelen zijn nodig om minimaal het behoud en de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden veilig te stellen. De effectiviteit en duurzaamheid van de maatregelenpakketten zijn geborgd in de landelijke herstelstrategieën voor habitattypen en leefgebieden. De conclusie van de gebiedsanalyse is dat op basis van de best beschikbare wetenschappelijke kennis inzichtelijk is gemaakt en onderbouwd dat door de positieve effecten van de maatregelen er met zekerheid geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van het gebied en geen negatieve effecten ontstaan op andere instandhoudingsdoelen in het gebied. Zodoende is er geen andere bevredigende inrichting.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Bodemberoering is niet te vermijden door op een andere manier het wortelstelsel van de rododendrons te verwijderen. Bovengronds afzetten en dan jaarlijks de jonge opslag verwijderen is ook geen alternatief. De verstoring als gevolg van dergelijk jaarlijks beheer maakt de burchtlocatie voor de lange termijn ongeschikt. Alternatieve werkwijzen, waarbij geen schade optreedt aan de burcht of waarbij de burcht niet verlaten wordt, ontbreken. Ook worden voor de uitvoering van de maatregelen alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade en verstoring tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

De insteek is een passieve verhuizing, waarbij de das zelf de keuze heeft om eventueel gebruik te maken van het aangeboden geschikte alternatief. Omdat de das de alternatieve burcht al kent en de burcht binnen het bestaande territorium ligt, vormt de uitwijklocatie een geschikt alternatief (mondelinge mededeling Stichting Das en Vecht). Ook het gebruik van terugvalkleppen (dassenpoortjes) is effectief gebleken.

Bij de planning is rekening gehouden met de kwetsbare voortplantings- en winterperiode van de das. Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden, en omdat de das een alternatieve verblijfplaats heeft, dan wel voldoende mogelijkheden heeft voor het maken van een nieuwe burcht, is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

B1.4 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Het verwijderen van rododendrons is één van de maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura2000-gebied te realiseren. Deze doelstellingen houden in het versterken en uitbreiden van kwalificerende habitattypen. Specifiek binnen het plangebied is de omvorming van bos naar heide (maatregel M13 uit het beheerplan) de doelstelling. Hoewel deze omvorming differentiatie biedt in het leefgebied van de das, zal het effect op de dassenfamilie neutraal zijn.

B1.5 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

¹⁴ Wnb, art. 1.10, derde lid.

Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

B1.6 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de das kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de das wordt niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de das optreden. Er is een wettelijk belang aanwezig om de negatieve effecten op de das te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

B1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

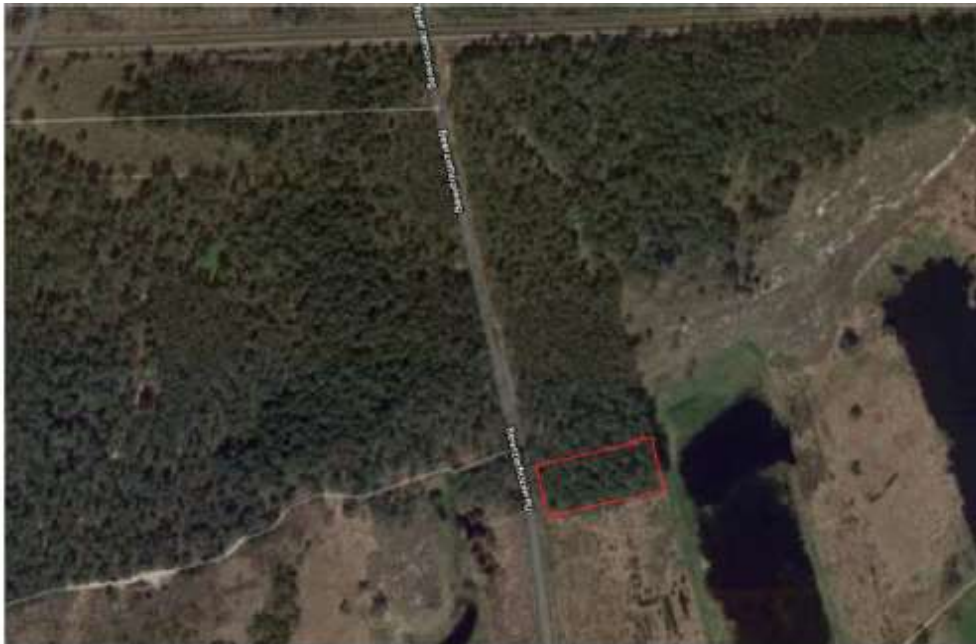
Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing voor het verwijderen van rododendrons in het Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied te verlenen. Om de bescherming van natuurwaarden zo goed mogelijk te borgen zijn aan de ontheffing voorschriften verbonden.

¹⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb.

BIJLAGE 3 – LIGGING PLANGEBIED

Figuur 1.1 Locatie waar een aantal grote rododendrons verwijderd wordt. Bron luchtfoto: Google Earth.

BIJLAGE 4 – LIGGING DASSENBURCHTEN BINNEN EN BUITEN PLANGEBIED

